

זכויות נשים נשואות נפגעות אלימות:

חשוב לדעת שישנן זכויות רבות ומגוונות המיועדות לתת רשת ביטחון כלכלית ומשפטית לנשים המתמודדות עם אלימות. המדינה מכירה בכך שמצבים אלו דורשים התייחסות מיוחדת, גם עבור נשים שעדיין נשואות. להלן פירוט הזכויות העיקריות והגופים שניתן לפנות אליהם:

1. זכויות בביטוח לאומי:

למרות שאין "קצבת אלימות" ספציפית, ביטוח לאומי מאפשר גמישות רבה יותר לנשים במצב זה:

- **הבטחת הכנסה בנפרד:** בדרך כלל בדיקת זכאות להבטחת הכנסה נעשית על בסיס הכנסות שני בני הזוג. אולם, אישה שחווה אלימות או חיה בנפרד מבן זוגה בשל כך, יכולה להגיש תביעה **בנפרד**.
 - אם את שוהה במקלט לנשים נפגעות אלימות, את עשויה להיות זכאית לקצבה זו גם אם לא היית זכאית לה לפני כן.
- **דמי תאונה:** אם נגרם נזק פיזי כתוצאה מאלימות שמנע ממך לתפקד, ניתן לתבוע דמי תאונה (יש לפנות לטיפול רפואי תוך 72 שעות מהאירוע).
- **נכות כללית:** אם האלימות הובילה למצב פוסט-טראומטי (PTSD) או לפגיעה פיזית קבועה שמשפיעה על היכולת לעבוד, ניתן להגיש תביעה לקצבת נכות.
- **שיקום מקצועי:** נשים נפגעות אלימות עשויות להיות זכאיות לסיוע בשיקום מקצועי, הכולל אבחון, ייעוץ תעסוקתי ומימון לימודים/הכשרה מקצועית כדי להגיע לעצמאות כלכלית.

2. מענקים וסיוע ממשרד הרווחה (באמצעות עו"ס):

- **סל גמיש:** סיוע חומרי מיידי (עד כ-8,000-10,000 ש"ח) לצורך בניית תשתית לחיים עצמאיים – רכישת ריהוט בסיסי, ביגוד, מזון, ואף מימון אמצעי הגנה לבית (כמו סורגים או לחצן מצוקה).
- **מענק הסתגלות:** נשים ששהו במקלט לנשים מוכות (לפחות 60 יום) או בדירת מעבר, זכאיות למענק חד-פעמי משמעותי עם יציאתן (כ-11,000 ש"ח ויותר, בהתאם למספר הילדים).

3. זכויות בתחום הדיור והתעסוקה:

- **סיוע בשכר דירה:** משרד הבינוי והשיכון מעניק סיוע מוגדל בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות המופנות על ידי גורמי הרווחה.
- **הגנה מפני פיטורים:** חל איסור על מעסיק לפטר עובדת ששוהה במקלט לנשים נפגעות אלימות (עד 6 חודשים של היעדרות) ובמשך 150 יום לאחר חזרתה לעבודה.

4. סיוע משפטי והגנה:

- **צווי הגנה וצווי מניעת הטרדה מאיימת:** ניתן לבקש מהבית המשפט להרחיק את בן הזוג מהבית או לאסור עליו ליצור קשר.
- **סיוע משפטי חינם:** משרד המשפטים מעניק סיוע משפטי ללא עלות (ללא קשר למבחן הכנסה) בנושאי צווי הגנה ואלימות במשפחה.

קווים חמים וגופים מסייעים (זמינים 24/7):

- מוקד משרד הרווחה: חיוג ל-118.
- קו החירום של ארגון ויצ"ו: חיוג ל-3980*.
- קו הסיוע של עמותת "לא לאלימות": 1-800-353-300.

חשוב לדעת: בשיחה עם עובדת סוציאלית בקהילה (דרך מחלקת הרווחה בעירייה), תוכלי לקבל ליווי אישי לבניית תוכנית הגנה ומיצוי של כל הזכויות הללו באופן דיסקרטי.

המידע מבוסס על חקיקה ישראלית ועל נהלים רשמיים של משרדי הממשלה והמוסד לביטוח לאומי. להלן המקורות המרכזיים:

1. חקיקה רשמית:

- **חוק הבטחת הכנסה (סעיף 2(א)9):** מסדיר את הזכאות לקצבה עבור נשים השוהות במקלט לנשים נפגעות אלימות, גם אם לא היו זכאיות לה לפני כן.
- **חוק עבודת נשים (סעיף 9(ד)):** מעגן את האיסור על פיטורי עובדת השוהה במקלט לנשים נפגעות אלימות ואת תקופת המוגנות לאחר חזרתה (שהוארכה ל-150 ימים בתיקון לחוק).
- **חוק שירותי רווחה (זכויות נשים ששהו במקלט לנשים מוכות), תשע"ג-2012:** מסדיר את הזכאות למענק הסתגלות וסל שירותים עם היציאה מהמקלט.
- **חוק פיצויי פיטורים (סעיף 7א):** מאפשר לאישה המתפטרת בשל שהייה במקלט לקבל פיצויי פיטורים כאילו פוטרה.

2. אתרי ממשלה וגופים רשמיים:

- **משרד הרווחה והביטחון החברתי (Gov.il):** פירוט על "סל גמיש" זכויות לנפגעות אלימות במשפחה.
- **המוסד לביטוח לאומי:** נהלים בנושא הבטחת הכנסה נפרדת וקצבאות נכות/תאונה.
- **אתר הכנסת:** מידע על עדכוני חקיקה, כמו הגדלת מענק ההסתגלות ל-11,000 ש"ח (נכון לעדכוני 2024-2025).
- **בנק ישראל:** "אמנת זמינות בנקאית" המסדירה סיוע לנשים במקלטים בנושאי חובות וחשבונות בנק.

3. מאגרי מידע ציבוריים:

- **אתר "כל זכות":** המרכז את המידע המשפטי והמנהלי בצורה מונגשת, כולל הפניות לחוזרים פנימיים של הביטוח הלאומי (כמו חוזר 1484).